

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci

žalobce: J. Ch.
bytem X
zastoupený obecnou zmocněnkyní X
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2025, č. j. MPSV-2025/55684-913, sp. zn. SZ/MPSV-2021/68205-920,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2025, č. j. MPSV-2025/55684-913, sp. zn. SZ/MPSV-2021/68205-920, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včasné podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) napadl žalobce v záhlaví citované rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2025, č. j. MPSV-2025/55684-913, sp. zn. SZ/MPSV-2021/68205-920 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný *zamítl* jeho odvolání a v plném rozsahu *potvrdil* rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Jihlavě (dále jen „správní orgán I. stupně“ či „prvostupňový orgán“) ze dne 25. 3. 2021, č. j. 2710/2021/NMN, sp. zn.

SZ/316801/2012/AIS-SSL (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“ či „prvostupňové rozhodnutí“). Rozhodnutím správního orgánu I. stupně rozhodl prvostupňový orgán ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči od měsíce dubna 2021 tak, že příspěvek na péči bude nadále poskytován pouze ve výši 4 400 Kč měsíčně, neboť žalobce je závislý na péči jiné fyzické osoby ve II. stupni závislosti.

2. Žalovaný rozhodoval o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí celkově již potřetí, neboť jeho předchozí dvě rozhodnutí byla opakovaně (především) z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu zrušena zdejším soudem a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Rozsudkem ze dne 21. 5. 2024, č. j. 33 Ad 5/2023-50 (dále též jen „zrušující rozsudek“), krajský soud zrušil (celkově druhé) rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2023, sp. zn. SZ/MPSV-2021/68205-920, č. j. MPSV-2023/125386-920 (dále jen „zrušené rozhodnutí“), poněvadž shledal nedostatečně zjištěné závěry žalovaného ve vztahu ke dvěma základním životním potřebám (*výkon fyziologické potřeby a stravování*). Závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku tak krajský soud žalovanému nařídil provést v rozsahu uvedených dvou základních životních potřeb další dokazování, a to zejména za pomoci tzv. *srovnávacího posudku* vyhotoveného jinou posudkovou komisí žalovaného. Pokud by přitom z tohoto srovnávacího posudku vyplynuly jiné skutkové závěry ohledně doposud neuznaných základních životních potřeb mobility a komunikace, nebyl žalovaný *stricto sensu* vázán závěry zrušujícího rozsudku k hodnocení těchto potřeb, pokud by byl výsledek pro žalobce příznivější.

II. Napadené rozhodnutí

3. S ohledem na závazný právní názor krajského soudu vyjádřený ve zrušujícím rozsudku požádal žalovaný Posudkovou komisí MPSV, pracoviště v Českých Budějovicích (dále též jen „PK MPSV ČB“ či „komise ČB“) o vypracování srovnávacího posudku ve věci posouzení stupně závislosti žalobce. Ve **srovnávacím posudku ze dne 17. 9. 2024** přitom PK MPSV ČB dospěla k závěru, že v případě žalobce se jedná o osobu starší 18 let věku, jež se v souladu s § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (tj. středně těžká závislost). Podle závěrů srovnávacího posudku totiž žalobce z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bez pomoci, dohledu či péče jiné osoby nezvládá celkem pět základních životních potřeb, konkrétně *tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby* (velmi hraničně), *péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost*. Ostatní základní životní potřeby žalobce v přijatelném standardu samostatně zvládá, přičemž tento stav platil i k datu 23. 12. 2020 (konec platnosti původního posudku).
4. Z odůvodnění rozhodnutí plyne, že při tvorbě srovnávacího posudku PK MPSV ČB zasedala ve složení předsedy komise a dvou odborných lékařů z oblastí *psychiatrie a traumatologie*. Žalobce i jeho zástupce (matka v pozici opatrovnice) byli jednání komise přítomni, přičemž žalobce byl při jednání komise přítomnými lékaři rovněž *osobně vyšetřen*. Z hlediska podkladového materiálu měla komise k dispozici posudkový spis Okresní správy sociálního zabezpečení (dnes Institutu posuzování zdravotního stavu) Žďár nad Sázavou společně s kompletní spisovou dokumentací žalovaného, včetně záznamů ze sociálního šetření ze dne 5. 1. 2021 a 22. 11. 2022, psychiatrické dokumentace MUDr. Š. H. a množství dalších odborných lékařských nálezů z psychiatrické, neurologické či ortopedické ambulance. PK MPSV ČB vycházela též ze zprávy

z denního stacionáře „Centrum Zdislava“ ze dne 21. 6. 2024 či posudku o invaliditě ze dne 20. 11. 2020.

5. V posudkovém závěru komise ČB uvedla, že žalobce je 21letý muž, u něhož je diagnostikována dětská mozková obrna (DMO) s frustně spastickou diparézou s oboustrannými kontrakturami tříhlavého lýtkového svalu na dolních končetinách. Na dolních končetinách je vpravo přítomna vysoká nožní klenba, vlevo potom vybočené postavení nohy. U žalobce je dále naznačen zkrat Achillovy šlachy oboustranně. Patrná je taktéž lehká psychomotorická retardace (IQ 58) a jsou u něj zmiňovány rysy atypického autismu.
6. V rámci vyšetření při jednání PK MPSV ČB zjistila, že žalobce je v základních kvalitách času, osoby a místa plně orientovaný, situací nicméně jen velmi rámcově. Kontakt s ním lze navázat, je schopen jednoduše (ale přiléhavě) reagovat na kladené otázky, jeho myšlení je simplexní. Řeč žalobce je rozvinutá, mluví ve větách, poruchy vnímání u něj nebyly zjištěny. V případě žalobce PK MPSV ČB dále zjistila plošší emotivitu a klidné psychomotorické tempo mírně zpomalené, přičemž klinicky u něho dominuje defekt exekutivních a kognitivních funkcí. Žalobce dokázal správně zodpovědět otázku stran výběru oblečení a obuvi, napočítat do 100, plynule číst a byl schopen psát velkými psacími písmeny, což plně odpovídá mentální retardaci lehkého stupně. Po pohybové stránce je u žalobce patrna neobratnost.
7. PK MPSV ČB oproti předchozím posouzením vyhodnotila, že žalobce zvládá základní životní potřebu *orientace*. Za neschopnost orientace se považuje stav, kdy osoba není schopna se smysly orientovat po bytě, v místě bydliště (dům, obydlí), na ulici či ve svém nejbližším okolí, případně rozpoznávat jiné osoby. K neschopnosti orientace z důvodu nedostatku duševních kompetencí může vést středně těžká, těžká a hluboká mentální retardace, dále středně těžká a těžká demence či jiná těžká psychická postižení, jež působí narušení duševních kompetencí s prokazatelnými dlouhodobými těžkými poruchami orientace. Žalobce má pouze *lebkou mentální retardaci*, protože má přiměřené duševní kompetence orientovat se v přirozeném prostředí i obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
8. Stran neuznané životní potřeby *kommunikace* PK MPSV ČB uvedla, že tuto životní potřebu osoba nezvládá tehdy, není-li schopna řádně vytvářet smysluplné mluvené a písemné zprávy, hovořit srozumitelnou řečí, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv a dorozumívat se v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající jejímu věku či sociálnímu postavení. Zvládnutí komunikace brání i duševní a mentální poruchy jako je např. středně těžká, těžká či hluboká mentální retardace či demence, případně jiná těžká psychická postižení. Žádné z těchto postižení však u žalobce prokázáno nebylo.
9. Pokud se pak týče neuznaného *stravování*, k neschopnosti zvládat tuto potřebu podle PK MPSV ČB dochází při anatomické nebo funkční ztrátě obou horních končetin nebo anatomické ztrátě podstatných částí obou rukou, a dále také při těžkých duševních poruchách (např. střední, těžké nebo hluboké mentální retardaci), které jsou spojeny se sociální dezintegrací a zároveň významně narušují stravovací stereotypy. Tyto deficity přitom u žalobce prokázány nebyly.
10. Konečně ohledně *oblékání a obouvání* PK MPSV ČB uvedla, že k neschopnosti zvládat oblékání a obouvání dochází při anatomické či funkční ztrátě obou horních končetin, anatomické ztrátě podstatných částí obou horních končetin nebo anatomické či funkční

ztrátě dolních končetin, a dále těžkých duševních poruchách (např. střední, těžké či hluboké mentální retardaci) spojených se sociální dezintegrací, kdy jsou těžce narušeny oblékací stereotypy. Nic z toho u žalobce prokázáno nebylo. Při vyšetření komise danou životní potřebu žalobce zvládal samostatně, byť byla snaha pečující osoby tomuto předejít a vypomoci. Žalobce rovněž správně odpověděl na otázku stran výběru oblečení a obuvi, tedy ohledně toho, co by si vzal na sebe, když je zima či naopak teplo.

11. V návaznosti na tyto závěry si žalovaný nechal vypracovat **doplnění srovnávacího posudku**, jež PK MPSV ČB vypracovala **dne 21. 1. 2025**. V rámci doplňujícího posudku PK MPSV ČB setrvala na svých předchozích závěrech z hlediska stupně závislosti žalobce, přičemž doplnila, že diagnóza atypického autismu se v případě žalobce jeví jako příznakový soubor, který nelze jednoznačně vyjádřit operacionálními kritérii v MKN-10 klasifikaci. Současně komise podotkla, že tíže postižení ve sféře duševní byla verifikována při vyšetření v komisi, přičemž vlastní délka jednání včetně vyšetření byla časově výrazně nadstandardní a z obou stran byla snaha o dobrou spolupráci. Pokud i v přirozeném sociálním prostředí žalobce vyžaduje péči jiné osoby, je toto třeba vnímat jako hyperprotektivní péči. Závěrem komise zdůraznila, že má žalobce mentální retardaci jen lehkého stupně, tudíž u něj neexistuje posudkově medicínský důvod k nezvládnutí orientace či stravování.
12. Po vyhodnocení srovnávacího posudku a jeho doplnění žalovaný zkonstatoval, že PK MPSV ČB v potřebném rozsahu odůvodnila, proč žalobce nezvládá pouze pět základních životních potřeb. V posudcích PK MPSV ČB žalovaný neshledal žádné nesrovnalosti, přičemž v závěru o stupni závislosti se komise shodla s posudkovou lékařkou OSSZ (IPZS). Rozdíl v posouzení spočívá pouze v rozložení nezvládaných základních životních potřeb. Žalovaný proto posudek komise ČB ze dne 17. 9. 2024, ve znění jeho doplnění ze dne 21. 1. 2025, zhodnotil jako úplný, objektivní a přesvědčivý důkazní prostředek vycházející jak ze zdravotnické dokumentace, tak z obsahu odvolacích námitek i z funkčních důsledků zdravotního postižení žalobce. Převážně na jeho základě pak žalovaný vypořádal námitky žalobce směřující vůči nesprávnému posouzení jeho zdravotního stavu a určení stupně závislosti a žalobcovo odvolání zamítl.

III. Žaloba

13. V rámci značně obsáhlé žaloby žalobce především namítal, že žalovaný *nedodržel závazný právní názor* krajského soudu vyslovený ve zrušujícím rozsudku. Ani na základě srovnávacího posudku PK MPSV ČB ze dne 17. 9. 2024 (či jeho doplnění ze dne 21. 1. 2025) totiž nelze skutkový stav považovat za dostatečně zjištěný natolik, aby z něj mohl žalovaný při rozhodování o stanovení stupně závislosti žalobce vycházet. Napadené rozhodnutí tak i nadále trpí stejnými závažnými vadami, pro které již v minulosti rozhodnutí žalovaného opakovaně zrušil krajský soud. Jelikož pak žalovaný na konkrétní námitky žalobce v podstatě vůbec nezareagoval, je jeho rozhodnutí *nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů*.
14. Žalovaný se vůbec nezabýval námitkami žalobce ohledně *průběhu jednání komise*. PK MPSV ČB při jednání bezdůvodně zpochybňovala obsah doložených podkladů (především neurologické nálezy MUDr. S.) a nepřihlédla ani ke sdělením pečující osoby. Součástí komise navíc nikdy nebyl odborný lékař z oboru neurologie. Srovnávací posudek, jakož i napadené rozhodnutí pak obsahují velké množství *obecných a značně paušalizujících tvrzení*, jež neodrážejí individuální situaci žalobce. Jakkoliv je srovnávací

posudek zjevně neúplný a nepřesvědčivý, žalovaný jej v rozporu se zákonem zcela nekriticky přebíral.

15. Žalobce dále namítal, že srovnávací posudek nedosahuje standardů vyžadovaných judikaturou správních soudů a nezohledňuje *komplexní důsledky* souvislosti mentálního a fyzického postižení žalobce, zejména komplexní důsledky kombinace autismu s defektem mentálních schopností. Tyto skutečnosti PK MPSV ČB vůbec nebrala v potaz a omezila se pouze na to, že žalobce trpí lehkou mentální retardací, což podpořila argumentem o údajné hyperprotektivní péči ze strany pečující osoby. Právě tak žalovaný v neprospěch žalobce dezinterpretoval zákonná posudková kritéria.
16. V případě potřeby *stravování* žalovaný použil krajským soudem již několikrát odmítnuté úvahy o tom, že tato potřeba již byla vypořádána v rámci jiných životních potřeb (orientace, osobních aktivit). Současně žalovaný ani PK MPSV ČB nepřihlédl k vyjádření Centra Zdislava, dle něhož žalobce rozhodné stravovací aktivity sám nezvládá. Stravování se v obvyklém denním režimu stejně jako pitný režim jsou přitom dle Instrukce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 15/2016 (dále jen „Instrukce“) důležitými skutečnostmi ve vztahu k potřebám osob s mentálním postižením nebo demencí, které postrádají náhled na stravovací a pitný režim. Tento aspekt žalovaný dlouhodobě pomíjí a neschopnost dodržovat stravovací režim bagatelizuje.
17. Žalobce brojil i proti hodnocení potřeby *orientace*, která mu nebyla PK MPSV ČB nově uznána jako nezvládaná, aniž by komise svůj názor řádně zdůvodnila. Ve všech předchozích posudcích PK MPSV Brno přitom žalobci orientace kvůli sníženým duševním kompetencím, neadekvátní reakci na běžné události a chybějící orientaci mimo domov uznána byla. Dle obsahu znaleckého posudku MUDr. L. se žalobce neorientuje časem ani místem, což dokládají rovněž nálezy MUDr. S. i obě provedená sociální šetření. Na základě uznané potřeby orientace současně žalovaný v minulosti vystavěl svůj závěr o neuznání potřeby mobility, kterou ovšem žalobci ani tentokrát neuznal.
18. Ohledně potřeby *komunikace* pak žalobce zejména namítal nedostatečné zohlednění znaleckých závěrů MUDr. L. a dezinterpretaci jeho obsahu. Současně komise PK MPSV ČB přehlédla informaci, že žalobce neumí obsluhovat mobilní telefon, který představuje běžný komunikační prostředek. Žalobce v rozporu se závěry komise uvedl, že není schopen napsat ani krátkou zprávu, přičemž tuto schopnost nelze dovozovat ze skutečnosti, že zvládá napsat velká písmena.
19. Konečně za nezákonný považuje žalovaný i závěr žalovaného stran zvládání *oblékání a obouvání*. Tato životní potřeba mu byla všemi předchozími posudky OSSZ i PK MPSV Brno z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uznána jako nezvládaná, přičemž PK MPSV ČB tuto skutečnost ve svém posudku žádným způsobem nereflektovala a své odchylné stanovisko adekvátně neodůvodnila. Navíc zdravotní stav žalobce posoudila jako stabilizovaný (neměnný); nemohlo tedy dojít ani ke zlepšení schopnosti oblékání a obouvání. Dle obou sociálních šetření se žalobce pravidelně obléká za pomoci druhé osoby, oblečení potřebuje dopravit a zapnout knoflíky. Při vyšetření před komisí nebyla tato potřeba řádně demonstrována.
20. Pro uvedené nedostatky žalobce zdejšímu soudu navrhl, aby rozhodnutí žalovaného i tentokrát zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

21. Ve **vyjádření** ze dne 11. 6. 2025 žalovaný uvedl, že při svém rozhodování postupoval v souladu s právními předpisy a své závěry řádně odůvodnil s odkazem na zjištěný zdravotní stav žalobce aktuálními posudky PK MPSV ČB ze dne 17. 9. 2024 a 21. 1. 2025. Současně se vypořádal též s žalobcem vznesenými námitkami. Stran jednotlivých namítaných základních životních potřeb *orientace, komunikace, stravování a oblékání a obouhvání* žalovaný shrnul rozhodné pasáže napadeného rozhodnutí. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou, pročež krajskému soudu navrhl, aby ji v plném rozsahu zamítl.
22. V **replíce** ze dne 28. 7. 2025 žalobce sdělil, že vyjádření žalovaného je ryze formální, vyhýbavé a neřeší podstatu věci, poněvadž s většinou konkrétních žalobních námitek se v něm žalovaný vůbec nevypořádal. Žalovaný dlouhodobě flagrantně porušuje pokyny obsažené ve zrušujících rozsudcích krajského soudu (č. j. 33 A 23/2021-64, 33 Ad 5/2023-50) a ignoruje jádro námitek žalobce. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je přitom nevypořádání se s relevantními námitkami účastníka řízení důvodem pro zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost. Postup žalovanému a jemu podřízených posudkových orgánů je dlouhodobě *prostoupen svévolí a účelovou manipulací s pravidly*, která mají zajišťovat objektivní a spravedlivé posouzení.
23. Žalobce podotkl, že žalovaný dezinterpretuje a falzifikuje obsah Instrukce a nově i účelově zneužívá pojem „hyperprotektivní péče“ jako univerzální argument k odmítnutí potřeby pomoci. Existence péče je ovšem *přímým důsledkem zdravotního postižení žalobce*. Závěrem své repliky žalobce rozvedl konkrétní pochybení a jiné nezákonnosti, jichž se žalovaný (resp. PK MPSV ČB) dopustili při hodnocení životních potřeb *stravování, orientace, komunikace a oblékání a obouhvání*. Jelikož se žalovaný systematicky dopouští stále stejných pochybení, která mu krajský soud již dvakrát vytkl, je nezbytné i napadené rozhodnutí zrušit.

V. Posouzení věci krajským soudem

V.A Skutkový stav a procesní vývoj věci

24. Krajský soud nejprve shrne dosavadní procesní vývoj a zjištěný skutkový stav v této komplikované právní věci.
25. Z kompletního **správního spisu** prvostupňového orgánu a žalovaného krajský soud zjistil tyto skutečnosti. Žalobce byl původně uznán závislým na péči jiné osoby ve III. stupni závislosti ode dne 8. 12. 2017. Dne 28. 12. 2020 bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení řízení ve věci opětovného posouzení nároku na příspěvek na péči z důvodu skončení platnosti lékařského posudku ke dni 22. 12. 2020. Sociální šetření v tomto prvostupňovém řízení bylo provedeno formou dotazníku, který byl vyplněn pečující osobou (tj. matkou žalobce). Ke schopnosti *orientace* zejména uvedla, že se žalobce špatně orientuje mimo přirozené domácí prostředí a je schopen jít jinam, než se po něm požaduje. Ohledně *komunikace* uvedla, že žalobce rozumí mluvenému i psanému slovu s omezením, musí se mu vše opakovat, aby pochopil. Na dotazy odpovídá převážně slovem „nevím“. Ve smysluplné komunikaci mu brání atypický autismus a mentální postižení. Žalobce se sám podepíše, krátký text však již bez pomoci druhé osoby napsat nedokáže. Počítač používá s pomocí bratra. K potřebě *stravování* pak pečující osoba uvedla, že je žalobce schopen rozeznat a vybrat si potraviny a nápoje jen omezeně, stravu ani teplý nápoj si sám nepřipraví, stravování si nezajistí, stravu si neohřeje. Přenášení nápojů žalobce zvládá v důsledku zhoršené motoriky pouze s pomocí druhé osoby.

Konečně po stránce *oblékání a obouvání* sociální šetření zjistilo, že žalobce sice rozezná jednotlivé druhy a části oblečení, již však není schopen se sám dle potřeby obléci – vždy se ptá, co si má vzít na sebe. Žalobce se pravidelně obléká s pomocí druhé osoby, potřebuje doupřavit, zapnout knoflíky. Samostatně zvládá pouze obouvání bot na suchý zip.

26. Podle posudku lékařky OSSZ Žďár nad Sázavou ze dne 3. 3. 2021 byla u žalobce konstatována tato zdravotní postižení: psychomotorická retardace lehká (IQ 58 bodů), mnohočetná porucha výslovnosti (tzv. dyslalia multiplex), autistické projevy u předčasně narozeného dítěte s hypoxií a vrozenou infekcí, diskrétní dětská mozková obrna s frustní spastickou diparézou, kontraktury lýtkového svalu na obou dolních končetinách, astigmatismus a vysoká klenba nohou. Žalobce tak potřebuje pomoc při zvládání celkem šesti základních životních potřeb: *oblékání a obouvání, tělesné hygieně, výkonu fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobních aktivitách a péče o domácnost*, a je tudíž závislým pouze ve II. stupni závislosti. Žalobce se k posudku nijak nevyjádřil. Poté bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí.
27. K odvolání žalobce ze dne 12. 4. 2021 žalovaný vyžádal **posudek PK MPSV, pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“)**, jež vypracovala bez osobní přítomnosti žalobce posudek ze dne 25. 5. 2021. PK MPSV přitom dospěla k závěru, že je žalobce osobou závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni závislosti, neboť samostatně nezvládne **šest** základních životních potřeb: *oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost*. K jednotlivým neuznaným životním potřebám uvedla PK MPSV v posudkovém hodnocení následující. Ohledně *orientace a komunikace* zaujala PK MPSV stanovisko, že žalobce komunikuje ve svém tempu a orientuje se ve svém přirozeném prostředí samostatně, pročez obě tyto potřeby v přijatelném standardu zvládá. Není u něho přítomna těžká řečová porucha, verbálně se domluví i s mírnou řečovou poruchou a odpovídá přiléhavě. Žalobce má přiměřené duševní kompetence ke zvládání těchto základních životních potřeb na základní úrovni, již ve svém rozsahu potřebuje v přirozeném prostředí. Návštěvy lékařů, úřadů a pomoc ve styku se společenským prostředím je dopomocí v základní životní potřebě osobní aktivity, jež byla žalobci uznána. Ohledně *stravování* je žalobce schopen samostatně konzumovat potraviny i hotový nápoj, není u něj znám medicínský důvod pro nezvládnutí této základní potřeby. Horní končetiny zvládají čitelné psaní a není narušeno ani samoživení. Není dokladováno žádné dietní omezení. Je nutné jen režimové zajištění dne, přičemž tato pomoc je již zohledněna v uznaných osobních aktivitách. Pomoc při vaření stravy a obstarání běžného nákupu je zohledněna v uznané životní potřebě péče o domácnost. Posléze žalovaný vydal prvotní rozhodnutí o odvolání, které bylo v soudním řízení zrušeno rozsudkem krajského soudu ze dne 18. 10. 2022, č. j. 33 A 23/2021-64.
28. V dalším řízení vedeném po zrušení prvotního rozhodnutí o odvolání žalovaný nejprve provedl dne 22. 11. 2022 sociální šetření v místě bydliště žalobce. Ze záznamu o tomto šetření vyplývá, že z hlediska *orientace* se žalobce orientuje dobře jen v domácím prostředí. Naopak v neznámém prostředí musí být stále doprovázen a nikdy nesmí být sám, jinak se bojí a zmatkuje. Po stránce *komunikace* je třeba mu tytéž věci s ohledem na přítomnost atypického autismu opakovat stále dokola. Sám se žalobce zvládne akorát podepsat, krátký text již napsat nesvede. Na počítači je po předchozí přípravě schopen si dohledat, co potřebuje. Telefon žalobce dle sociálního šetření nevlastní. K potřebě *stravování* bylo zjištěno, že stravu musí žalobci připravovat matka, žalobce se pak nají

sám lžící či si jídlo přihrne rukou. Vybrat si potraviny a nápoje žalobce zvládá pouze omezeně. Teplý nápoj ani jídlo si nepřipraví, nápoj si nenalije, stravování nezajistí. Potraviny si žalobce přenese, nápoje a obaly nicméně otevře jen s pomocí druhé osoby. Současně nezvládá obsluhu domácích spotřebičů, tudíž si stravu nezvládne sám ohřát. Konečně po stránce *oblékání a obouvání* si žalobce není schopen zvolit správné oblečení s ohledem na roční období a aktuální počasí. Oblečení rozezná, obleče si jej však naruby či naopak, proto je nutný dohled a konečná úprava oděvu. Knoflíky, zipy a tkaničky žalobce obsluhovat nezvládne.

29. Dále žalovaný nechal postupně vypracovat další čtyři posudky, jež jsou ve vztahu k prvotnímu posudku PK MPSV Brno **doplňující**. Ke každému z těchto posudků žalobce podal samostatné vyjádření, ve kterém zopakoval svůj nesouhlas s hodnocením zvládaných základních životních potřeb.
30. V **doplnění posudku** ze dne **8. 12. 2022** PK MPSV jednala za přítomnosti žalobce, který byl přísedícím psychiatrem vyšetřen. Komise dospěla k závěru, že žalobce nezvládá šest základních životních potřeb, protože je závislý ve II. stupeň závislosti (na několika místech je v posudku zjevně mylně uvedeno, že žalobce nezvládá jen pět základních životních potřeb). Nedošlo k uznání *mobility, komunikace, stravování a výkonu fyziologické potřeby*. U žalobce komise neshledala medicínský důvod pro nezvládání životní potřeby *stravování* ani z hlediska motorického, ani z hlediska mentálního. Jeho horní končetiny zvládají psaní (nebyla prokázána těžká ztráta jejich funkce), tedy umožňují i sebenasycení. Stran potřeby *kommunikace* komise v posudku ze dne 8. 12. 2022 žádné doplňující zdůvodnění neposkytla.
31. Další **doplnění posudku** PK MPSV vypracovala **dne 10. 2. 2023**, a to bez účasti žalobce. Stručně zhodnotila dodatečně dodaný nález z neurologické ambulance MUDr. S. ze dne 5. 5. 2022 a psychiatrickou zprávu MUDr. H. ze dne 9. 3. 2022, jež dle jejího názoru nepřinášejí žádné nové posudkově významné skutečnosti. PK MPSV proto potvrdila své předchozí závěry. V dalším doplnění posudku ze dne 5. 4. 2023 vypracovaném opět bez účasti žalobce PK MPSV opětovně nově hodnotila namítané životní potřeby. Ke *stravování* přitom PK MPSV uvedla, že z medicínského hlediska je žalobce schopen vybrat si ke konzumaci hotový nápoj i potraviny, nalít nápoj i rozdělit si stravu na menší kousky. Současně není medicínský důvod, aby si žalobce nedokázal stravu samostatně naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu či přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
32. V posledním **doplnění posudku** ze dne **11. 5. 2023** vypracovaném bez účasti žalobce PK MPSV zhodnotila neurologický nález MUDr. S. ze dne 18. 4. 2023 a ortopedické vyšetření MUDr. R. ze dne 19. 4. 2023. Tento poslední doplňující posudek odkazuje na závěry předchozích posudků s tím, že objektivní medicínský korelát k nezvládnutí namítaných základních životních potřeb chybí. Subjektivní sdělení pečující osoby učiněná při sociálním šetření komise označila za nekorelující se zjištěným zdravotním stavem žalobce. Taktéž k závěrům posledního doplnění posudku PK MPSV Brno se žalobce obsáhle písemně vyjádřil, a to přípisem ze dne 21. 5. 2023. V něm zejména namítal, že daný posudek nebere v potaz komplexní důsledky a souvislosti jeho mentálního a fyzického postižení, přičemž opětovně odkázal na neurologické nálezy MUDr. S. Krátce nato žalovaný vydal druhé rozhodnutí o odvolání, jež bylo zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 21. 5. 2024, č. j. 33 Ad 5/2023 50, z důvodu nedostatečných skutkových zjištění v rozsahu základních životních potřeb *výkon*

fyziologické potřeby a stravování, pročež krajský soud nařídil žalovanému v tomto ohledu provést další dokazování.

33. Žalovaný z tohoto důvodu nechal v dalším řízení vypracovat **srovnávací posudek PK MPSV ČB ze dne 17. 9. 2024**. Po zhodnocení dodaných podkladů a osobním vyšetření žalobce lékaři při jednání komise (žalobce byl samostatně vyšetřen psychiatrickou lékařkou a traumatologem) PK MPSV ČB uzavřela, že je žalobce třeba považovat za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupni závislosti (středně těžká závislost), jelikož bez pomoci, dohledu či péče jiné fyzické osoby nezvládá celkem pět základních životních potřeb: *tělesnou hygienu*, výkon fyziologické potřeby (tuto potřebu ohodnotila PK MPSV ČB velmi hraničně jako nezvládanou), *péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost*. Ostatní životní potřeby žalobce podle závěrů srovnávacího posudku v přijatelném standardu zvládá, přičemž tento stav platil i k datu 23. 12. 2020.
34. Po obdržení srovnávacího posudku a vyhodnocení jeho obsahu se žalovaný rozhodl požádat o **další doplnění posudku**, které PK MPSV ČB vypracovala **dne 21. 1. 2025** bez osobní účasti žalobce. V něm PK MPSV ČB sestávající již jen z předsedy komise a odborné lékařky z oboru psychiatrie pouze *nepatrně rozvinula* své předchozí závěry v tom směru, že v případě žalobce je na atypický autismus třeba nahlížet jen jako na příznakový soubor, jež navíc nelze jednoznačně vyjádřit operacionálními kritérii. Současně PK MPSV ČB v doplnění posudkového zhodnocení zdůraznila, že mentální retardace dosahuje u žalobce pouze lehkého stupně, tudíž mu nebrání ve výkonu životních potřeb *orientace a stravování* v přijatelném standardu. Případnou dopomoc ze strany pečující osoby v rozsahu těchto potřeb pak PK MPSV ČB považuje za nadstandardní (hyperprotektivní) péči. Komise tak zcela potvrdila své závěry vyslovené ve srovnávacím posudku.
35. Ke srovnávacímu posudku i jeho doplnění se žalobce obsáhle vyjádřil ve vyjádření ze dne 17. 2. 2025, ve kterém brojil jak proti samotnému průběhu jednání komise a vyšetření posudkovými lékaři, tak vůči obsahu obou posudků, které považuje za neobjektivní, neúplné a nepřesvědčivé. Namítal, že se PK MPSV ČB při hodnocení jeho zdravotního stavu dopustila řady pochybení, nerespektovala dřívější pokyny krajského soudu a její výsledné závěry nemají patřičnou oporu v lékařských podkladech, pročež její hodnocení týkající se základních životních potřeb *orientace, komunikace, stravování a oblékání a obouvání* neobstojí. S ohledem na přání žalobce si již žalovaný nevyžádal další doplnění srovnávacího posudku a přistoupil k vydání napadeného rozhodnutí, které je předmětem přezkumu krajským soudem v tomto soudním řízení.

V.B Hodnocení krajského soudu

36. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána ve lhůtě podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
37. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Při zjišťování skutkového stavu krajský soud vycházel především ze správního spisu předloženého žalovaným.

38. Krajský soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání. Po zhodnocení žalobních námitek zdejší soud shledal, že **žaloba je důvodná**.

V.B.1 Rozhodná právní úprava a její výklad

39. Platná právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně o sociálních službách a vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“). Východiskem je samotný pojem závislost (§ 8 zákona o sociálních službách), jehož význam je utvářen skrze konstrukci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Ten potom § 3 písm. c) zákona o sociálních službách definuje jako zdravotní stav, který dle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb.
40. Aktuální právní úprava rozlišuje pro účely poskytování příspěvku na péči čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií, je posuzování zvládání celkem 10 základních životních potřeb vymezených v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o tyto potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. U osob do 18 let věku potom dle § 9 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že se schopnost zvládat základní životní potřebu péče o domácnost nehodnotí.
41. Bližší vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti na pomoci jiných osob lze nalézt v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce. Podle § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, *zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přiblíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení*. Podle § 2a citované vyhlášky přitom platí, že k tomu, aby bylo možno učinit závěr, že posuzovaná osoba je při zajištění některé ze základních životních potřeb závislá na pomoci jiné fyzické osoby, postačí, pokud taková osoba nevládá být jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce. Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby (§ 1 odst. 2 prováděcí vyhlášky).
42. Dle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky platí: „*Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby*

se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.“

43. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vychází správní orgán I. stupně při posuzování stupně závislosti osoby na pomoci či dohledu jiné fyzické osoby pro účely přiznání příspěvku na péči ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, případně též z výsledků funkčních vyšetření a výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Z uvedených podkladů je povinen vycházet též odvolací správní orgán (srov. k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63, či ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 63/2013-46; veškerá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
44. Správní řízení ve věci přiznání příspěvku na péči se potom vyznačuje tím, že rozhodující důkaz zde představuje odborný posudek zdravotního stavu a závislosti žadatele na pomoci jiné osoby. Povahou daného posudku a na něj kladenými požadavky se již mnohokrát ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který konstatoval, že se sice jedná o tzv. povinný důkaz, avšak nikoli o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek tak podléhá procesu hodnocení správního orgánu jako každý běžný důkaz a jeho správnost není nijak presumována. Ustálená judikatura správních soudů v případě posudku trvá na zachování požadavku úplnosti a přesvědčivosti (viz zde např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, či ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-50), který vychází z premisy, že v posudcích vyslovené odborné (medicínské) závěry nemohou být přezkoumávány ze strany správních orgánů ani soudů, protože tyto k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014-24).
45. V řízeních o žalobách proti rozhodnutím zakládajících se na odborném posouzení zdravotního stavu tak správní soudy podrobují posudková hodnocení pouze testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37, ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014-60, či ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 217/2014-23). Aby přitom bylo možné posudek hodnotit jako jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je potřeba, aby se příslušný posudkový orgán vypořádal s veškerými relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28).
46. Současně v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32, platí, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaná osoba některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sama a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a příslušné orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento svůj závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit.

V.B.2 Vypořádání žalobních bodů - obecně

47. Z hlediska nyní posuzované věci je podstatné především zdůraznit, že ve věci zahájené správní řízení ohledně posouzení nároku a výše příspěvku na péči bylo zahájeno doručením písemného oznámení zákonné zástupkyni žalobce již dne 28. 12. 2020 (*sic!*). Doposud se přitom žalovanému v předcházejícím řízení nepodařilo v souladu se zásadou materiální pravdy (viz § 3 správního řádu) zjistit zdravotní stav žalobce natolik dostatečně a kvalitně, aby mohlo být s praktickou jistotou rozhodnuto o konkrétním stupni závislosti žalobce na pomoci jiné fyzické osoby. Jelikož krajský soud neshledal v řízení učiněná skutková zjištění lékařských posudkových orgánů týkající se dopadů postižení žalobce na jeho schopnost zvládat základní životní potřeby jako dostatečná pro závěr o snížení stupně závislosti z III. stupně na II. stupeň, rozhodnutí žalovaného opakovaně zrušil a zavázal jej k doplnění dokazování s cílem řádně zjistit skutkový stav v rozsahu potřeb *mobility* a *orientace* (rozsudek ze dne 18. 10. 2022) a *výkonu fyziologické potřeby* a *stravování* (rozsudek ze dne 21. 5. 2024).
48. Krajský soud souhrnně konstatuje úvodem svého vlastního právního hodnocení zjištěný skutkový stav plynoucí z celkově *tří samostatných posudkových zhodnocení* stupně závislosti žalobce, se kterými správní orgány při rozhodování o nároku a výši příspěvku na péči postupně pracovaly, tedy (i) posudek posudkové lékařky OSSZ (dnes IPZS) Žďár nad Sázavou ze dne 3. 3. 2021, (ii) posudek PK MPSV, pracoviště Brno, ze dne 25. 5. 2021 (včetně doplnění ze dne 8. 12. 2022, 10. 2. 2023, 5. 4. 2023 a 11. 5. 2023) a (iii) srovnávací posudek PK MPSV ČB, ze dne 17. 9. 2024 (včetně doplnění ze dne 21. 1. 2025). Z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřetelné, že se žalovaný, na rozdíl od svých předchozích rozhodnutí ze dne 10. 6. 2021 a 12. 6. 2023 zrušených krajským soudem, které založil na závěrech posudku PK MPSV Brno (resp. jeho doplnění), rozhodl vzít za základ nyní napadeného rozhodnutí především recentní posudkové závěry PK MPSV ČB vyslovené ve srovnávacím posudku ze dne 17. 9. 2024 a následně doplněné doplňujícím posudkem ze dne 21. 1. 2025, přičemž ostatní posudková hodnocení žalovaný využil jen podpůrně. Tento postup při práci s podklady žalovaný výslovně potvrdil i ve vyjádření k žalobě ze dne 11. 6. 2025.
49. Za této situace proto krajský soud zkoumal, jestli posudkové závěry PK MPSV ČB ze dne 17. 9. 2024, ve znění doplnění ze dne 21. 1. 2025, lze považovat optikou shora citované judikatury správních soudů za úplné a přesvědčivé. V rámci provádění testu úplnosti a přesvědčivosti přitom krajský soud posuzoval závěry PK MPSV ČB stran sporných základních životních potřeb z vícero hledisek. Předně krajský soud hodnotil, zda daný posudek PK MPSV ČB obстоjí z hlediska v řízení doložené *zdravotnické dokumentace* a dalších relevantních podkladů (zejména *výsledků sociálních šetření*), tedy jestli je s těmito materiály v souladu, potažmo zda se k nim kriticky vymezuje. Současně pak krajský soud vážil, do jaké míry působí srovnávací posudek PK MPSV ČB přesvědčivě v kontextu původního (v souhrnu čtyřikrát doplňovaného) posudkového zhodnocení PK MPSV Brno, na jehož základě žalobce v minulosti vystavěl obě svá předchozí rozhodnutí.
50. V této souvislosti považuje zdejší soud za nutné se *zásadně vymezit* proti argumentaci žalovaného (užité zejm. ve vztahu k potřebám komunikace a stravování), z níž plyne, že pokud posuzovaná osoba prokazatelně některou z hodnocených aktivit v rámci základní životní potřeby nezvládá, lze dle okolností s přihlédnutím k příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dospět k závěru o zvládnutí takové potřeby jako celku. V tomto případě jde o dezinterpretaci § 2a prováděcí vyhlášky, která vychází z

předpokladu, že potřeba je považována za nezvládnutou automaticky už tehdy, pokud osoba nezvládá být jednu jedinou dílčí aktivitu. Opačný způsob výkladu je jen *stěží obhajitelný*, poněvadž by byl v rozporu nejen se smyslem a účelem právní úpravy příspěvku na péči, ale především by vedl k dezinterpretaci posudkového kritéria založeného na funkčním hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby skrze samostatné aktivity. Krajský soud tedy setrvává na výkladu, který zastával již ve svých předchozích rozsudcích ve věcech žalobce, i v ostatních rozhodovací činnosti při přezkumu rozhodnutí o příspěvcích na péči.

51. Oporu pro výklad žalovaného neposkytuje ani citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32, ve kterém kasační soud výslovně odmítl praxi *celkového vážení* či *zprůměrování* schopností v rámci jedné potřeby a zdůraznil, že zvládnutí základní životní potřeby je možné konstatovat jen tehdy, zvládá-li posuzovaná osoba v přijatelném standardu *všechny aktivity a činnosti*, které tuto potřebu obsahově naplňují. Správnost tohoto výkladu jednoznačně potvrzuje též novější judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 24. 9. 2021, č. j. 5 Ads 52/2020-68, či ze dne 14. 11. 2023, č. j. 5 Ads 8/2023-25), která striktně odmítla jakékoli jiné výklady citovaného ustanovení (viz zejm. bod 41 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2023, č. j. 5 Ads 8/2023-25).
52. Z rozsáhlé žalobní argumentace je patrné, že kromě námitek obecného charakteru směřujících vůči přístupu žalovaného k celé věci a postupu (chování) lékařů PK MPSV ČB při jednání dne 17. 9. 2024 brojil žalobce v konkrétních souvislostech proti posouzení zvládání celkem čtyř základních životních potřeb, konkrétně *orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání*, jejichž nesprávné zhodnocení může mít ve výsledku vliv na určení stupně jeho závislosti, a tedy i výši příspěvku na péči. Především tímto směrem tak krajský soud vzhledem k zásadě efektivity soudního přezkumu zaměřil a rozčlenil následující část odůvodnění svého rozsudku podle jednotlivých namítaných životních potřeb.

V.B.3 Vypořádání žalobních bodů - konkrétně

a) K základní životní potřebě *orientace*

53. Ve vztahu k posouzení základní životní potřeby orientace žalobce namítal, že v důsledku svého zdravotního postižení (tj. kombinace atypického autismu a až středně těžké mentální retardace) se nedokáže samostatně orientovat časem a místem, nezvládá orientaci v přirozeném sociálním prostředí a současně bez pomoci jiné fyzické osoby není schopen orientace a přiměřené reakce v obvyklých každodenních situacích, což dokládají nejen výsledky sociálních šetření, ale i závěry znaleckého posudku MUDr. J. L. ze dne 22. 6. 2021 a doložené zprávy z neurologické ambulance MUDr. S.. Po zhodnocení rozhodných skutečností shledal zdejší soud námitku žalobce důvodnou.
54. Podle písm. b) přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce se schopností zvládat orientaci rozumí stav, kdy je osoba schopna *1. poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, 2. mít přiměřené duševní kompetence, 3. orientovat se osobou, časem a místem, 4. orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, 5. orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat*. S ohledem na obsah podkladů založených ve správním spisu má přitom krajský soud

důvodné pochybnosti, zda žalobce skutečně zvládne vykonávat všechny rozhodné aktivity v rámci potřeby orientace samostatně v přijatelném standardu.

55. Na tomto místě zdejší soud nutně připomíná, že tato základní životní potřeba byla žalobci v minulosti uznána jako nezvládaná již posudkem posudkové lékařky OSSZ (IPZS) ze dne 19. 12. 2017 vydaným v původním řízení o žádosti žalobce o příspěvek na péči, protože byl žalobce uznán závislým na pomoci jiné fyzické osoby ve III. stupni závislosti. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom platí, že má-li být přistoupeno ke snížení přiznané dávky příspěvku na péči z důvodu, že posuzovaná osoba již není nadále závislá na pomoci jiné fyzické osoby v dosavadním rozsahu, je nutné takový závěr *jasně, konkrétně a přesvědčivě odůvodnit* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2014, č. j. 1 Ads 32/2014-23). PK MPSV ČB byla zejména povinna objasnit, v čem spočívá *zlepšení zdravotního stavu* žalobce při porovnání s obdobím, kdy pobíral příspěvek na péči odpovídající III. stupni závislosti, příp. vysvětlit, zda mu příspěvek v původní výši nebyl přiznán chybně, např. na základě posudkového omylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008-46, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Ads 284/2014-32). Tyto požadavky nicméně PK MPSV ČB v projednávaném případě nenaplnila a potřebu orientace žalobci neuznala, aniž by srozumitelně a jasně vysvětlila, jaké konkrétní úvahy ji k tomuto postupu vedly.
56. Přesvědčivost závěrů PK MPSV ČB pak dle krajského soudu notně snižuje i to, že i PK MPSV Brno v nynějším správním řízení (a to opakovaně v doplňujících posudcích ze dne 8. 12. 2022, 10. 3. 2023, 5. 4. 2023 a 11. 5. 2023) dospěla k závěru, že žalobce potřebu orientace samostatně nezvládá. Svůj závěr uznat žalobci potřebu orientace tehdy PK MPSV Brno odůvodnila tím, že snížené duševní kompetence žalobci *brání adekvátně reagovat* na neočekávané situace a činnosti jako je např. přecházení křižovatek či pohyb po náledí či v neznámém nerovném terénu. Tím zároveň PK MPSV Brno podmínila neuznání životní potřeby mobility, která by tak v případě žalobce byla zohledněna *de facto* duplicitně, což je tradičně vnímáno z hlediska metodiky posudkového zhodnocení jako nežádoucí (přiměřeně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2014, č. j. 4 Ads 75/2014-20). Ze současného posudkového zhodnocení PK MPSV ČB přitom nevyplývá nic v tom směru, že by se předpoklady, ze kterých PK MPSV Brno při uznání potřeby orientace vycházela, od doby jejího posouzení změnily či je již dále nebylo možné považovat za aktuální či jinak platné. I z tohoto důvodu proto zdůvodnění PK MPSV ČB nelze vnímat za dostatečně přesvědčivé.
57. Právě tak spolehlivé zvládání orientace neplyne ani z podkladů založených ve správním spisu. Ze *znaleckého posudku MUDr. J. L. ze dne 22. 6. 2021* vyplývá, že žalobce byl při zkoumání znalcem (psychiatrem) orientován formálně správně jen vlastní osobou, orientace časová u něj vážla a dřívější události zařadit nedovedl. Současně znalec zjistil, že sice žalobce správně uvedl svoji adresu, prakticky ovšem orientován místem není, protože mimo svůj domov vychází pouze v doprovodu. Skutečnost, že se žalobce samostatně orientuje jen v blízkém okolí svého domu a všude jinde musí mít nutně dohled či dopomoc druhé osoby, jelikož se neorientuje v silničním provozu a nedbá vnějších nebezpečí, shodně dokládá i *neurologická zpráva MUDr. S. ze dne 5. 5. 2022*. Obdobně také *výsledky obou sociálních šetření* potvrzují, že v neznámém prostředí (mimo domov) má žalobce s orientací potíže, protože jej nelze nikdy zanechat o samotě.

58. Shora uvedené skutečnosti se krajskému soudu jeví ve vzájemném souhrnu tak, že žalobci činí orientace navzdory závěrům PK MPSV ČB potíže, přičemž největší deficity žalobce vykazuje ve vztahu k *orientaci místem, v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích* (aktivity č. 3, 4, 5). Konkrétní poznatky plynoucí z jednotlivých podkladů přitom nelze plošně odmítnout značně všeobecným a paušalizovaným tvrzením, že žalobce trpí mentální retardací *pouze lehkého stupně*, protože automaticky všechny rozhodné aktivity v rámci potřeby orientace zvládá (podle nálezu psychiatricky MUDr. Š. H. ze dne 9. 3. 2022 navíc mentální retardace žalobce dosahuje až středně těžkého stupně; současně žalobce vykazuje též znaky atypického autismu). Nehledě na to, rovněž při vlastním vyšetření PK MPSV ČB dne 17. 9. 2024 vyšlo najevo, že se žalobce *po praktické stránce neorientuje ani v základních počtech či rozměňování nižšího obnosu peněz*, což jistě lze z hlediska orientace v obvyklých denních situacích považovat za relevantní.
59. Krajský soud nepřehlédl, že žalovaný popsaný posudkový rozpor poněkud bagatelizoval, neboť ho vůbec konkrétně nezmínil (s. 26 – 27 napadeného rozhodnutí). Za situace, kdy žalovaný nedostatečné závěry PK MPSV ČB stran odebrání potřeby orientace žalobci v napadeném rozhodnutí pouze mechanicky převzal bez jakékoliv hodnocení jejich přesvědčivosti, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Námitka žalobce je proto důvodná.

*b) K základní životní potřebě **komunikace***

60. Jako další v pořadí žalobce rozporoval schopnost samostatně zvládat základní životní potřebu komunikace, a to zejména proto, že nezvládne obsluhovat mobilní telefon, dokáže psát pouze velkými psacími písmeny a nevytvoří (ani krátkou) rukou psanou zprávu. Rozdílně od potřeby orientace je ovšem krajský soud toho názoru, že žalobce základní životní potřebu komunikace i přes své zdravotní potíže *stále dokáže zvládnout v přijatelném standardu*, o čemž svědčí nejen závěry srovnávacího posudku PK MPSV ČB, ale především celkový kontext věci, neboť žalobci tato potřeba nebyla lékařskými posudkovými orgány *nikdy v minulosti uznána za nezvládanou* [celkem bylo pro účely stanovení stupně závislosti žalobce od roku 2017 vypracováno 9 (!) posudkových zhodnocení].
61. Na tomto místě zdejší soud zdůrazňuje, že zvládáním potřeby komunikace se podrobně zabýval již ve svém předchozím rozsudku ze dne 21. 5. 2024, v němž po komplexních úvahách shledal závěr PK MPSV Brno ohledně zvládání komunikace jako *dostatečně přesvědčivý*. Poněvadž žalobce v následujícím pokračování správního řízení netvrdil žádné nové skutečnosti, jimiž by se zdejší soud v rozsahu schopnosti komunikace doposud nezabýval, a takové skutečnosti krajský soud nezjistil ani z obsahu předloženého správního spisu, neexistuje žádný legitimní důvod, proč by se měl krajský soud od svých dosavadních (a po právní stránce závazných) závěrů vyslovených ve zrušujícím rozsudku odchýlit.
62. Svůj tehdejší závěr přitom zdejší soud učinil též při zohlednění v žalobě namítaného znaleckého posudku MUDr. L. ze dne 22. 6. 2021, z něhož vyplývá, že byť žalobce v důsledku svého mentálního postižení (tj. kombinace autismu a mentální retardace) nedosahuje komunikačních schopností intaktního člověka, kontakt s ním *lze navázat*, a to jak slovem i písmem. To v zásadě potvrzují též výsledky sociálního šetření provedeného v domácnosti žalobce dne 22. 11. 2022, jež dokládají, že žalobce rozumí mluvenému i psanému sdělení a je schopen adekvátně reagovat na dotazy. Třebaže pak

sociální šetření obsahuje zmínku o tom, že žalobce sám nesvede napsat krátký text, je dle krajského soudu nezbytné tato zjištění interpretovat ve vzájemné souvislosti se závěry (psychiatrického) znaleckého posudku MUDr. L., podle nichž žalobce v případě potřeby dokáže „*dětsky psát*“.

63. S výše uvedeným dle názoru krajského soudu korespondují i zjištění učiněná v rámci osobního vyšetření žalobce specializovanou (psychiatrickou) lékařkou při jednání PK MPSV ČB dne 17. 9. 2024. Při osobní konfrontaci s žalobcem odborná lékařka shledala, že se žalobcem *lze navázat kontakt*, přičemž žalobce je schopen jednoduše, ovšem přiléhavě, reagovat na položené otázky. Z hlediska komunikace vyšetřující posudková lékařka shledala žalobce bez obsahových poruch a poruch v oblasti vnímání, s rozvinutou řečí a mluvicího v celých větách. Obdobně skutečnost, že žalobce kvůli mentálnímu deficitu přesně neporozumí obsahu či smyslu přísloví nebo jiných ustálených slovních obrátů, *stricto sensu* neznamená nezvládání životní potřeby komunikace, jejíž podstatou je schopnost adekvátně se dorozumět se svým okolím.
64. Konečně pokud žalobce namítal, že dosud neumí ovládat mobilní telefon, krajský soud k této argumentaci uvádí, že ani v pokračujícím správním řízení (např. při jednání PK MPSV ČB dne 17. 9. 2024) nebylo ze strany žalobce (či jeho zástupce) *adekvátním způsobem prokázáno*, zda tento skutečně mobilní telefon vlastní a snaží se jej aktivně používat, resp. zda tohoto používání není kvůli sníženým mentálním kapacitám schopen. Pomyslné světlo v tomto směru přitom *nepřináší ani podaná žaloba*, která v tomto smyslu žádné bližší informace netvrdí. Za této situace tak zdejší soud setrval na svém dosavadním závěru o zvládání potřeby komunikace (včetně aktivity č. 5) a srovnávací posudek vyhodnotil v rozsahu komunikace jako dostatečně podložený a přesvědčivý.

*c) K základní životní potřebě **stravování***

65. Třetí žalobcem rozporovanou potřebou byla životní potřeba stravování. Žalobce argumentoval zejména tím, že souběh jeho psychických a mentálních postižení mu znemožňuje konzumovat stravu a přijímat tekutiny v obvyklém denním režimu, přičemž žalovaný ani komise ČB v tomto ohledu nezohlednily závazný právní názor krajského soudu vyslovený ve zrušujícím rozsudku.
66. Po seznámení se srovnávacím posudkem krajský soud usoudil, že posudkové závěry PK MPSV ČB stran základní životní potřeby stravování po stránce přesvědčivosti neobstojí. Zdejší soud přitom zdůrazňuje, že vypořádání základní životní potřeby stravování nepovažoval za přesvědčivé již v posledním zrušujícím rozsudku, přičemž žalovanému vytkl jak nedostatky ve zjištěném skutkovém stavu (nepřesvědčivost závěrů PK MPSV Brno), tak nesprávnou aplikaci rozhodných posudkových kritérií.
67. Pokud se týče potřeby blíže zkoumat a ve světle *kombinace* psychických potíží žalobce (atypický autismus doprovázený až středně těžkou mentální retardací) hodnotit jednotlivé aktivity tvořící stravování, v tomto ohledu zdejší soud nezaznamenal žádný významnější posun. PK MPSV ČB sice ve shodě s PK MPSV Brno posoudila schopnost stravování ze strany žalobce z medicínského hlediska jako zvládanou, svůj posudkový závěr však obdobně jako PK MPSV Brno odůvodnila *jen negativním výčtem* (vesměs fyziologických) deficitů způsobujících neschopnost samostatného stravování podpořeným tím, že žalobce trpí mentální retardací pouze v lehkém stupni. Takové vysvětlení však *neřeší podstatu věci*, již jsou právě funkční dopady kombinace

psychických poruch žalobce (tj. nikoli pouze mentální retardace) společně s neurologickými vlivy (frustní spastické parézy horních končetin), jak to zdejší soud avizoval již ve zrušujícím rozsudku (bod 73). Takto pojaté (komplexní) zhodnocení srovnávací posudek PK MPSV ČB ze dne 17. 9. 2024 zjevně nenabízí, a to ani v rámci doplnění ze dne 21. 1. 2025.

68. Krajský soud zdůrazňuje, že z jednotlivých podkladů posudku jasně vyplývá, že žalobci činí jednotlivé stravovací aktivity potíže. Proto je takové komplexní posouzení zcela na místě. Výsledky sociálního šetření a neurologické nálezy z ambulance MUDr. S. dokládající omezení ve stravování přitom nově podporuje též *zpráva z denního stacionáře „Centrum Zdislava“* ze dne 21. 6. 2024, kam žalobce na denní bázi dochází. Z uvedené zprávy vyplývá, že žalobce nemá dostatečný náhled na stravování ani pitný režim a potřebu jeho dodržování. Není schopen pravidelně konzumovat stravu a přijímat tekutiny v obvyklém denním režimu, protože při těchto úkonech potřebuje slovní vedení pracovníků stacionáře. Současně předmětná zpráva uvádí, že žalobce při přenášení hrnku jeho obsah rozlévá po podlaze a kvůli špatné koordinaci horní končetiny vyleje i část obsahu naběračky. Tyto konkrétní poznatky umocňují pochybnosti zdejšího soudu o schopnostech žalobce zvládat stravování, přičemž zejména zvládnutí aktivit č. 1, 6 a 7 se i okem informovaného laika jeví jako velmi hraniční.
69. Zároveň krajský soud trvá na tom, že je vyloučeno, aby potíže žalobce při rozvržení (tzv. „režimování“) stravy během dne byly zohledněny (a tedy vyčerpány) v pojmově zcela odlišných základních životních potřebách (viz poslední zrušující rozsudek, bod 73). Žalovaný tento názor nerespektoval a v napadeném rozhodnutí nadále opakovaně (viz např. str. 25 a 28) v intencích potřeby stravování argumentuje tím, že dopomoc při režimovém zajištění dne je zohledněna v uznaných základních životních potřebách *osobní aktivity a orientaci*. Takový postup je podle přesvědčení krajského soudu nezákonný, neboť odporuje smyslu hodnocení základních životních potřeb skrz *samostatné a vzájemně nezastupitelné aktivity* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2023, č. j. 5 Ads 8/2023-25). V souzené věci navíc argumentace žalovaného ani neodpovídá realitě, neboť žalobci napadeným rozhodnutím nově nebyla životní potřeba orientace uznána (viz výše).
70. Krajský soud dodává, že by rozuměl tomuto názoru PK MPSV ČB lépe, pokud by jejím členem byl také odborný neurolog, který by ověřil poznatky plynoucí z lékařského nálezu MUDr. S.. Tak tomu ovšem nebylo, takže neurologické vyšetření žalobce při jednání PK MPSV ČB nebylo provedeno. Krajský soud nepovažuje v tomto ohledu za přiléhavý argument hyperprotektivní péči, jakkoliv zcela uznává, že jde o častý fenomén, který může zkreslovat reálnou objektivní potřebu pomoci při zvládání základních životních potřeb, resp. jednotlivých schopností. Avšak těžko lze hyperprotektivní péči očekávat v denním stacionáři, kam žalobce dojíždí a kde je školený personál zkušených sociálních pracovníků. Kombinace psychického a neurologického postižení žalobce tu vytváří podle názoru krajského soudu důvod pro pečlivější a citlivější posouzení této základní životní potřeby.
71. Krajský soud shrnuje, že stran základní životní potřeby stravování shledal v postupu žalovaného (potažmo PK MPSV ČB) zásadní deficit, protože námitku žalobce vyhodnotil jako důvodnou.

d) K základní životní potřebě oblékání a obouvání

72. Jako poslední je mezi účastníky sporná základní životní potřeba oblékání a obouvání. Žalobce namítal, že ačkoliv rozezná konkrétní druh oblečení, nedokáže si jej samostatně správně obléci. Při oblékání nutně vyžaduje pomoc druhé osoby, která zabraňuje tomu, aby si jednotlivé kusy oblečení oblékal obráceně či naruby, doupřpravuje mu výsledný oděv a zapíná knoflíky. Současně žalobce poukázal na to, že mu potřeba oblékání a obouvání byla vždy uznána jako nezvládaná, přičemž PK MPSV ČB mu ji bez bližšího odůvodnění uznala jako zvládanou.
73. Krajský soud přezkoumal posudkové závěry PK MPSV ČB, přičemž námitky žalobce směřující proti odlišnému hodnocení životní potřeby oblékání a obouvání shledal důvodnými. PK MPSV ČB nepředložila jednoznačné a přesvědčivé argumenty, proč žalobce na rozdíl od předcházejících sedmi (sic!) posudkových zhodnocení nelze považovat za osobu závislou na pomoci jiné osoby též v oblasti oblékání a obouvání. Výklad založený na negativním výčtu zdravotních omezení, jimiž žalobce netrpí, *nijak nevysvětluje* zlepšení jeho zdravotního stavu, případně *nesvědčí* ani o možné adaptaci na existující zdravotní postižení. PK MPSV ČB navíc posoudila zdravotní stav žalobce od roku 2020 jako stabilizovaný (tj. neměnný), což již z povahy věci vylučuje možnost jeho zlepšení.
74. Ani dostupné lékařské zprávy nenasvědčují tomu, že by žalobce byl schopen zvládat rozhodné aktivity z oblasti oblékání a obouvání v přijatelném standardu. Krajský soud odkazuje zejména na *neurologické zprávy MUDr. S.* ze dne 5. 5. 2022 a 18. 4. 2023, jež shodně uzavírají, že kvůli svému psychickému postižení se žalobce bez pomoci a dohledu jiné fyzické osoby sám *neobleče ani nesvleče a poukazují na* výraznou poruchu jemné motoriky horních končetin, jež se projevuje zhoršenou obratností a koordinací obou končetin při zvládání běžných denních úkonů (srov. taktéž *zprávu z ortopedie a traumatologie MUDr. R.* ze dne 19. 4. 2023). Skutečnost, že žalobce pro své postižení není schopen sebeobsluhy včetně oblékání, pak vyplývá i ze *znaleckého posudku MUDr. L.* ze dne 22. 6. 2021, který měla PK MPSV ČB při tvorbě posudku rovněž k dispozici.
75. Konečně zdejší soud poukazuje i na výsledky sociálního šetření ze dne 22. 11. 2022, podle nichž žalobce samostatně nezvládá *obsluhu knoflíků a zipů*. I v tomto případě přitom jde o samostatnou posudkově relevantní aktivitu (oblekání a obouvání ve smyslu manipulace s oblečením a obuví), jejíž nezvládání může mít za následek neschopnost zvládat životní potřebu oblékání a obouvání jako celek. Pokud přitom komise ČB v rámci srovnávacího posudku argumentovala tím, že žalobce byl při jednání dne 17. 9. 2024 schopen – formálně správně – zodpovědět otázku stran výběru vhodného oblečení (dokázal sdělit, jaký druh oblečení a obuvi se obvykle nosí v určitém ročním období), je takovéto zjištění v souladu s (nesporným) poznatkem, že žalobce dokáže jednotlivé druhy oblečení vzájemně rozlišit a správně určit. Tato skutečnost však sama o sobě *nic nevypovídá* o jeho praktické schopnosti se samostatně oblékat, resp. úměrně zacházet s jednotlivými částmi oděvu.
76. Jelikož dle znění Instrukce může k neschopnosti zvládat oblékání a obouvání dojít i u osob s mentálním postižením nebo demencí, je zapotřebí postup vedoucí k odůvodnění této životní potřeby dostatečně přesvědčivě odůvodnit, k čemuž v nyní posuzované věci nedošlo. Dle názoru krajského soudu v tomto směru posudek PK MPSV ČB bez adekvátního zdůvodnění vybočuje z ustáleného posuzování této základní životní potřeby u žalobce. Podobně jako u základní životní potřeby stravování, i zde by krajský soud rozuměl názoru PK MPSV ČB lépe, pokud by členem komise byl odborný

neurolog. Vliv spastické parézy horních končetin a svalových kontraktur je podle přesvědčení soudu zcela klíčový v otázce zvládnání této základní životní potřeby. Námitku žalobce proto krajský soud vyhodnotil jako důvodnou.

77. Krajský soud uzavírá, že bylo *úkol*em žalovaného vyhodnotit, z kterého posudkového materiálu bude pro účely napadeného rozhodnutí vycházet, a tedy identifikovat, který z posudků vypracovaných v odvolacím řízení splňuje parametry stěžejního důkazu v otázce závislosti žalobce na péči či pomoci jiné fyzické osoby. Rozhodl-li se však žalovaný opřít napadené rozhodnutí o závěry srovnávacího posudku PK MPSV ČB, bylo jeho povinností vyhodnotit přesvědčivost a úplnost posudku PK MPSV ČB rovněž ve vztahu k posudkovému hodnocení PK MPSV Brno, které je z hlediska důkazní síly *zcela rovnocenné*. Pokud však žalovaný na takové posouzení rezignoval a (zejména) odlišné posudkové závěry PK MPSV Brno ohledně základních životních potřeb *orientace a oblékání a obouvání* pominul a nepromítl je do svých úvah při hodnocení přesvědčivosti a úplnosti srovnávacího posudku, nutně zatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.

VI. Závěr a náklady řízení

78. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný při posuzování stupně závislosti žalobce na pomoci, péči nebo dohledu jiné fyzické osoby a rozhodování o nároku a výši příspěvku na péči vycházel v rozsahu životních potřeb *orientace, stravování a oblékání a obouvání* ze srovnávacího posudku PK MPSV ČB ze dne 17. 9. 2024 (ve znění jeho doplnění ze dne 21. 1. 2025), který trpí popsányi nedostatky. Tato skutečnost přitom mohla ovlivnit správnost závěru žalovaného o stupni závislosti žalobce, poněvadž eventuální uznání těchto tří potřeb by z žalobce činilo osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve III. stupni závislosti [§ 8 odst. 1 písm. c) zákona o sociálních službách]. Z toho důvodu proto krajský soud rozhodl o žalobě tak, že napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. a věc opětovně vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
79. V něm bude povinností žalovaného na základě dalšího dokazování *v intencích závazného právního názoru* zdejšího soudu vyjádřeného v tomto rozsudku a současně i předchozích rozsudcích ve věci nároku žalobce na příspěvek na péči, řádně prokázat schopnost žalobce zvládat životní potřeby *orientace, stravování a oblékání a obouvání*. Pro tyto účely se přitom zdejšímu soudu jeví jako nejvhodnější cesta zpracování znaleckého posudku (viz § 51 odst. 1 in fine správního řádu) znalcem z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství, který umožní žalovanému spolehlivě odpovědět na otázku, zda žalobce i navzdory svému zdravotnímu stavu dokáže uvedené životní potřeby (resp. rozhodné aktivity v jejich rámci) zvládnout samostatně v přijatelném standardu.
80. Z povahy věci není vyloučeno ani vypracování druhého srovnávacího posudku jiného pracoviště PK MPSV, jejímž členem by byl jak odborný psychiatr, tak i odborný neurolog, a to za účasti žalobce při posudkovém jednání. Je též možné, aby žalovaný PK MPSV či znalci za účelem vypracování nového srovnávacího posudku uložil, aby objednala žalobce na psychiatrické a neurologické vyšetření u jiného zdravotnického zařízení pro zajištění větší plurality a objektivity podkladových lékařských nálezů. Následně žalovaný jednotlivě a ve vzájemné souvislosti vyhodnotí posudkové podklady a znovu rozhodne o odvolání žalobce.

81. O nákladech řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řešené věci byl žalobce úspěšný, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žádné náklady řízení však neuplatnil a tyto nevyplynuly ani z obsahu soudního spisu. Proto krajský soud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11. března 2026

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce